

Socialnämnden

Fördelning av platser på särskilt boende

Förslag till beslut

- Socialnämnden beslutar om att frånga nuvarande prioriteringsordning kring fördelning av särskilt boende under perioden 15 juni till och med 31 oktober
- Socialnämnden beslutar att socialförvaltningen i oktober 2023 återrappporterar effekterna inom perspektiven brukare och ekonomi utifrån beslutet och att då samtidigt ge möjlighet till en förlängning av föreslagen fördelningsordning.
- Om Socialnämnden beslutar om en förlängning i oktober 2023 ska förvaltningen ge förslag på hur fördelning av särskilt boende kan ske på ett gynnsamt sätt för brukare och verksamheter i ett långsiktigt perspektiv.

Sammanfattning

Socialnämnden förtydligade ordningen gällande fördelning av platser på särskilt boende 2020.09.16 (SON 2020/184) under pandemin. Detta utifrån att efterfrågan på insatsen särskilt boende sänktes markant. Prioriteringsordningen (SON 2020/184) bygger på att förvaltningen har olika avtalsformer med leverantörerna för särskilt boende. Läget har dock förändrats och socialförvaltningen ser att prioriteringsordningen inte får önskad effekt. Det innebär nu att fler brukare står i kö samtidigt som flera av leverantörerna har tomma platser.

Socialförvaltningen ser att med dagens prioriteringsordning finns det en fara att brukare med omfattande behov riskerar att inte fullt ut få sina omsorgsbehov tillgodosedda.

Vidare ser förvaltningen att verksamheterna har utmaningar med kompetensförsörjning och planering av verksamheterna.

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden att under perioden 15 juni tom 31 oktober frånga nuvarande prioriteringsordning. Samt att återrappoterar effekterna utifrån perspektiven brukare och ekonomi till socialnämnden i oktober.

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen via borådet fördelar samtliga platser på särskilt boende som finns på Gotland. Borådet har i uppdrag att fördela men också att ha kontroll på

matchning mellan brukares behov/önskemål och fördelad plats. Vidare har de också ansvar för registrering och kontroll för de beslut som ej är verkställda (kö) samt byteskön.

Fördelning av särskilt boende sker idag utifrån prioriteringsordningen som beslutades 2020-09-16. Prioriteringsordningen innebär att socialförvaltningen i första hand erbjuder brukare till särskilt boende i egen regi och boenden med entreprenadavtal och i andra hand till boenden med ramavtal.

Efter pandemin så har läget inom äldreomsorgen förändrats och inte kommit upp i samma nivåer som innan. Det vill säga att tidigare normala läget var full beläggning på samtliga boenden. Framförallt så ser förvaltningen inte den ökning av personer med demenssjukdom som ansöker om särskilt boende i den utsträckning som förväntat. I dag är bristen på särskilt boende med somatisk inriktning större än boenden med demensinriktning.

Konsekvensen är att brukare med stora omfattande behov bor kvar hemma i många fall med omfattande insatser från anhöriga, hemtjänst och hemsjukvård. Samtidigt som leverantörerna har tomma platser och har svårt att planera för bemanning och bedriva en kvalitativ och effektiv verksamhet.

Borådet har tillsammans med leverantörerna ett bra och pågående flöde i processerna för erbjudande av boende, för in- och utflytt.. Trots detta så finns det flera lediga platser med demensinriktning, både på boenden i egen regi och på entreprenad samt på ramavtalsboenden. Flera av dessa platser har varit lediga under en lång tid.

Samtidigt som det finns lediga platser, finns det beslut som ej är verkställda (kö). Det beror på att brukare tackar nej till erbjuden plats, i huvudsak för att man inte får erbjudanden om särskilt boende på den ort man önskar.

I dag finns det cirka 20 personer i kö som fått erbjudande om plats på boenden i egen regi eller entreprenad, men tackat nej. Samtidigt som det finns det cirka 15 tomma platser hos ramavtalsleverantörer som inte erbjuds till brukare i kö, så länge som det finns lediga platser i egen regi eller entreprenad, i enlighet med prioriteringsordningen.

Skulle socialförvaltningen frånga nuvarande prioriteringsordning så skulle troligen flertalet av de brukare som idag står i kön kunna flytta in på särskilt boende. Det skulle leda till att den enskilde brukaren får sitt behov tillgodosett på ett särskilt boenden enligt gynnande bostadsbeslut. Vidare leder det till en mindre belastning för anhörig, hemtjänst och hemsjukvård.

Initialt skulle ramavtalsleverantörer få en snabb och full beläggning medans övriga kan få vänta på att boenden flyttar in, vilket redan sker idag. Förvaltningen har svårare att belägga i vissa orter oavsett prioriteringsordningen, då brukare tackar nej till erbjuden plats. Att frånga prioriteringsordningen kommer leda till att de beslut som ej är verkställda för särskilt boende med demensinriktning markant kommer minska.

Föreslagen förändring kommer initialt få ekonomiska konsekvenser för socialnämnden då erbjudanden kommer ges hos ramavtalsleverantörer vilket är ett högre pris per plats än i egen regi och på entreprenadavtalen. Samtidigt så säkrar socialförvaltningen tillgången på särskilda boendeplatser över tid, vilket är mycket viktigt i bostadsförsörjningsplaneringen.

Då det är ett komplext flöde där många parametrar spelar in är det svårt att se alla följd effekter av ett eventuellt beslut att frånga nuvarande fördelningsordning. Därför

föreslår socialförvaltningen att pröva detta under en period. Under föreslagna period kommer socialförvaltningen följa nyckeltal som ej verkställda beslut, ekonomi samt tomma platser.

Parallellt kommer förvaltningen att jobba med att ta in erfarenheter och kunskap från andra kommuner. Se om en konvertering från demensboende till särskilt boende är möjlig och i så fall i vilken omfattning. Förvaltningen kommer även följa utvecklingen kring antalet personer med demenssjukdom.

Bedömning

Socialförvaltningens bedömning är att förvaltningen behöver frånga nuvarande prioriteringsordning under perioden 15 juni – 31 oktober 2023 för att kunna utvärdera om läget för brukare och leverantörer förbättras.

Under perioden kommer förvaltningen att följa nyckeltal som ej verkställda beslut, ökade kostnader samt antal tomma platser.

Vidare är bedömningen att förutom frånga nuvarande ordning också arbeta vidare med att ta in erfarenheter och kunskap från andra kommuner gällande metoder för erbjudanden och fördelning av särskilt boende. Se om en konvertering från demensboende till särskilt boende är möjlig och i så fall i vilken omfattning. Förvaltningen kommer även följa utvecklingen kring ökningen av antalet personer med demenssjukdom.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-05-26

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Therese Thomsson, myndighetschef